

Anketa

Obavy a pozitivní očekávání začínajících učitelů

Studentům kurzu Pedagogiky byla v listopadu 2015 zadána anketa s těmito otázkami:

- Jaká máte pozitivní očekávání ve vztahu ke svému budoucímu učitelskému povolání?
- Jaké obavy?

Zde je shrnutí odpovědí (obsahově blízké odpovědi jsou shrnuty do volně vytvořených kategorií):

Obavy

- **Odbornost**
Budu mít odborné problémy, nebudu dost rozumět tomu, co učím, nebudu schopen odpovědět na některé dotazy žáků; budu učit bludy (a pak je budu muset napravovat)
- **Didaktika**
Nebudu moci /umět se připravit na vyučovací hodinu, zapomenu se připravit; nebudu pak vědět, co mám dělat.
Budu mít problémy s výukou – nebudu umět žákům předat znalosti, nebudu je umět motivovat, nebudu umět jim vysvětlit látku, nebudu umět reagovat.
Nebudu umět pracovat se žáky rozdílných předpokladů a vlastností
- **Motivace žáků**
Žáci nebudou mít zájem, nebudou motivováni, nebudou spolupracovat; mohou být nemotivované („vyhořelé“) celé třídy
- **Výsledky žáků**
Moji žáci budou neúspěšní
- **Hodnocení žáků**
Hodnocení žáků, zvl. těch, kteří, i když se snaží, nedosahují uspokojivých výsledků; potíže s objektivitou
- **Vztahy se žáky**
Nebudu u žáků oblíbený.
Obávám se konfliktů se žáky.
Nevím, zda budu schopen si udržet profesionální odstup vůči problémům žáků (např. jsou-li v těžké životní situaci) – budu si brát jejich problémy osobně.
Obávám se, že se moje snaha a aktivita vůči žákům obrátí proti mně.
- **Kázeň a autorita**
Neudržím kázeň žáků, přerostou mi přes hlavu; nezvladatelné třídy! Nedokážu udržet klid ve třídě a pozornost žáků.
Nebudu mít u žáků respekt (přes moji snahu dát jim to nejlepší).
- **Bezpečnost žáků**
Odpovědnost za bezpečnost žáků, nebezpečí úrazu ve škole i mimo školu; odpovědnost za chování žáků.
- **Vztahy s kolegy a vedením školy**
Budu mít špatné vztahy s kolegy, s vedením školy; budou mít negativní postoje k začínajícímu učiteli (?)
- **Vztahy s rodiči**
Budu mít spory s rodiči; obávám se šikany z jejich strany.
- **Vlastní rozvoj**
Ztratím motivaci k sebevzdělávání, budu odborně ztrácet.
Vjedu do vyjetých kolejí a rutiny; práce mě přestane bavit; přestane mě bavit „hrát si“; nebudu mít z učitelské práce uspokojení; budu mít pocit zbytečnosti práce; vyhoření.
- **Pracovní a životní podmínky**
Obávám se pracovního zatížení (příliš mnoho vyučovacích hodin za sebou), časové náročnosti učitelské práce, papírování
Špatná finanční situace, nedostatečný plat k zajištění

Pozitivní očekávání

- **Odbornost**
Hlouběji porozumím vlastnímu oboru, učivu
- **Motivace žáků**
Možnost ukázat, že můj předmět je zajímavý, možnost udržet zájem žáků, vypěstovat v nich porozumění, zálibu.
Těším se na jiskry poznání v očích žáků, jejich rozzářené oči; až mi budou vyprávět, že zkoušeli pokusy doma.
- **Výsledky žáků; možnost dát žákům něco navíc**
Těším se na úspěchy žáků (půjde jim to, budou vyhrávat soutěže, budou tvořiví – a ti se slabšími předpoklady alespoň něco pochopí).
Budu jim moci dát něco navíc (finanční matematika, kroužky pro zájemce, pájení, programování ...)
- **Rozvoj žáků**
Možnost ovlivnit mladé lidi, naučit je přemýšlet, pěstovat jejich sebedůvěru, zprostředkovat jim znalosti, přispět k jejich osobnostnímu rozvoji.
- **Vlastní rozvoj a motivace**
Něco se naučím ve svém oboru, budu se rozvíjet i pokud jde o sociální i didaktické dovednosti; něco se naučím i od žáků.
Budu moci testovat sebe sama, ověřit si své představy o učitelské práci.
Práce mě bude bavit
- **Kreativita**
Učitelství je kreativní povolání, práce není nikdy stejná.
Možnost dělat věci „jinak“, hledat vlastní cestu, vytvářet vlastní materiály; baví mě vymýšlet didaktické postupy.
Možnost hrát si (s fyzikou).
- **Kontakt s mladými lidmi**
Potkávání zajímavých, nadaných a motivovaných mladých lidí, kteří mají ideály.
Možnost je pozorovat, být s nimi v kontaktu, nasát atmosféru mládí.
Pomůže mi to udržet si elán.
Kontakt s více lidmi obecně.
- **Vztahy s kolegy**
Těším se na dobré vztahy s kolegy, možnost porovnávání zkušeností.
- **Vztahy se žáky**
Těším se na dobrou spolupráci se žáky, kladné reakce od žáků. „Budu rád, pokud mě v budoucnu nějaký můj žák osloví s tím, že jsem mu v životě pomohl nebo že si váží času stráveného v mých hodinách.“
Vytvoření dobrých vztahů se žáky, dobrého klimatu ve třídě; budu tam rád chodit.
- **Vztahy s rodiči**
Těším se na kladné reakce rodičů.
- **Pracovní a životní podmínky**
Pracovní a sociální jistoty.
Možnost uniknout z vědy.
Volnost v rozvržení práce (do určité míry). Prázdniny, časté volno.
Jasná zpětná vazba na odvedenou práci (?)
Pravidelné stravování (nebudu muset vařit).
Ples (maturitní),(after)party